

Sajtóközlemény a KGST 40. üléséről

A Lengyel Népköztársaság fővárosában, Varsóban 1985. június 25–27. között megtartották a Kölcsonos Gazdasági Segítség Tanácsának 40. ülését.

Az ülészak munkájában részt vettek: a Bolgár Népköztársaság, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság, a Kubai Köztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Magyar Népköztársaság, a Mongol Népköztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Román Szocialista Köztársaság, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége, a Vietnami Szocialista Köztársaság küldöttjei, Grisa Filipov, a Bolgár Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke; Lubomir Strougal, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság kormányának elnöke; Carlos Rafael Rodriguez, a Kubai Köztársaság Államtanácsának és Minisztertanácsának elnökhelyettese; Wojciech Jaruzelski, a Lengyel Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke; Lázár György, a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke; Dumagin Szodnom, a Mongol Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke; Villi Stoph, a Német Demokratikus Köztársaság Minisztertanácsának elnöke; Constantin Dascalescu, a Román Szocialista Köztársaság miniszterelnöke; Nyikolaj Tyihonov, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Minisztertanácsának elnöke; To Huu, a Vietnami Szocialista Köztársaság Minisztertanácsának első elnökhelyettese vezetésével, valamint Vjacseszlav Szciov, a tanács titkára és a KGST-szervek képviselői.

A KGST és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság kormánya közötti egyezmény értelmében az ülészak részt vett a JSZSZK küldöttsége, Boriszav Szebriesnek, a Szövetségi Végrehajtó Tanács (kormány) elnökhelyettesének vezetésével.

Az ülészakon meghívás alapján megfigyelőként részt vettek az Angolai Népi Köztársaság, az Afgán Demokratikus Köztársaság, a Jemeni Népi Demokratikus Köztársaság, a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság, a Mozambiki Népi Köztársaság, Nicaraguai Köztársaság, a Szocialista Etiópia képviselői.

Az ülészakon Wojciech Jaruzelski, a Lengyel Népköztársaság küldöttségvezetője elnökölt.

Az ülészak kiemelt a szabadság-szerető népek által a hitleri fasizmus és a japán militarizmus felett aratott győzelem hatalmas jelentőségét, amelynek 40. évfordulójáról ebben az évben ünnepélyesen emlékeznek meg a szocialista országok, az egész haladó emberiség. Az emberiségnek a fasiszta rabság alóli felszabadulásában döntő szerepet játszott a Szovjetunió. A győzelemhez jelentős mértékben hozzájárultak a Hitlerellenes koalíció más népei is, a fasiszmus elleni harc valamennyi résztvevője.

A szocializmus napjainkban hatalmas erőt képvisel, amely igen nagy hatást gyakorol az emberiség fejlődésére, a béke legyőzhetően tényezője és garancia a népek biztonságára.

A KGST-tagországok felső szintű gazdasági értekezletén (1984. június) és a KGST 38. (rendkívüli) ülészakán hozott határozatok teljesítését vizsgálva kiemelték a gazdasági és tudományos-műszaki együttműködés növekvő szerepét a testvéri országokban a társadalmi termelés hatékonyságának növelése területén.

A testvéri országokban célirányos munka bontakozott ki az értekezlet határozatainak megvalósítására, a hosszú távú fejlesztési stratégia és a kölcsönös együttműködés elmélyítése egyeztetett fő irányainak realizálására. Ez a KGST-tagországok további fejlődésének, egységük és összeforrottaságuk megszilárdításának fontos tényezője.

Tavaly és az idén a KGST-tagországok népeinek életében a kommunista és munkáspártok kongresszusainak előkészítése és megtartása a legfontosabb esemény. Jelentős munka folyik a társadalmi és gazdasági fejlődés meggyorsítására, a lakosság munka- és politikai aktivitásának növelése, az életszínvonal emelése, a népgazdasági szerkezet javítása érdekében, a társadalmi élet minden terén korszerűsítéseket hajtanak végre, fejlesztik a kölcsönös együttműködést, elmélyítik a szocialista gazdasági integrációt.

A KGST-tagországokban a nemzeti jövedelem 1983-hoz viszonyítva összességében 3,6 százalékkal, az ipari termelés 4,4 százalékkal, a mezőgazdasági termelés 3 százalékkal nőtt. Az egy főre jutó reáljövedelem 2,6 százalékkal emelkedett. Nagy lakásépítési programok megvalósítása folyik, javul az egészségügyi és a szociális ellátás.

A KGST-tagországok teljes külkereskedelmi forgalma 1984-ben meghaladta a 313 milliárd transzferábilis rubelt, ami 9,7 százalékkal nagyobb 1983. évinél. A kölcsönös kereskedelem ennél nagyobb értékben, 10,6 szá-

zalékkal nőtt. A teljes árucere-forgalomban való részesedése pedig körülbelül 60 százalékos volt.

A gazdasági értekezlet határozatainak megfelelően a KGST-tagországok és a tanács szervei következetes munkát végeznek a tudományos-műszaki haladás meggyorsítására. A kidolgozásra kerülő 15–20 évre szóló komplex műszaki-tudományos fejlesztési programmal kapcsolatban az ülészak különös figyelmet fordított a műszaki-tudományos és a termelési együttműködés szoros összehangolásának szükségére.

A gépiparban, a rádióelektronikában és más ágazatokban az együttműködést azokra a területekre összpontosították, amelyeket a gazdasági értekezlet határozott meg a műszaki-tudományos haladás meggyorsítása érdekében. Nagy horderejű szakosítási és kooperációs egyezmények alapján jelentős mértékben növekedett a gépek és berendezések, ezen belül az új technikai eszközök és elektronikai termékek kölcsönös szállítása, folyik az ipari robotokkal kapcsolatos együttműködés szervezése.

Az ülészak idején aláírták a gépipar számára szükséges rugalmas gyártórendszerek kidolgozásában, szakosított és kooperációs gyártások megszervezésében és széles körű népgazdasági elterjesztésükben való sokoldalú együttműködésről szóló keret egyezményt. Magas fokú automatizált berendezésszerkezetek létrehozását tervezik a különböző technológiai folyamatokban, az ipari termelés, a szállítás és a raktározás területén. aggregát-modul ipari robotok, automatizált irányítási és tervezési rendszerek létrehozását, a program-, a normatív-műszaki és a káderellátást. Az egyezmény megvalósítása elő fogja segíteni a részt vevő országok népgazdasági szerkezetének további tökéletesítését és műszaki színvonalának emelését.

Az ülészak a tanács szerveinek, elsősorban a KGST Gépipari Együttműködési Bizottságának feladatául tűzte ki a gyártásszakosítás és kooperáció továbbfejlesztését, különösen a kiváló minőségű és műszaki világszínvonalon álló gépek és berendezések tekintetében.

A KGST-tagországok saját erőforrásainak mozgósítása és erőinek egyesítése, valamint a megfelelő termékek kölcsönös szállítása útján erősödik a közösség valamennyi országa népgazdaságának fűtőanyag-energetikai és nyersanyagbázisa.

Az ülészak elfogadta az anyagi erőforrások megtakarítása és ésszerű felhasználása területén való együttműködés 2000-ig szóló programját. Ez összhangban van a moszkvai felső szintű értekezlet által meghatározott, az erőforrások megtakarítását célzó irányvonallal, ami a fűtőanyag-energetikai probléma megoldásának egyik fő iránya. A programban több mint 100 együttműködési intézkedés szerepel. E program megvalósításának első lépéseként az ülészakon aláírták a földgáznak szállítójárművek üzemanyagaként való felhasználásában kialakítandó sokoldalú együttműködésről szóló keret egyezményt.

Az ülészak megvizsgálta a KGST-tagországok 1986–1990. évi népgazdasági tervkoordinációjának helyzetét. Megállapította, hogy a munka során következetesen teljesítik a gazdasági értekezlet határozatait, folytatják a gazdaságpolitika egyeztetését a kölcsönös együttműködéssel kapcsolatos területeken, az érdekelt országok pedig más területeken is egyeztetik gazdaságpolitikájukat, beleértve azoknak a beruházásoknak a koordinálását is, amelyek az egyeztetett területekkel és létesítményekkel függenek össze. A KGST-tagországok ennek érdekében már 17, 2000-ig szóló gazdasági és tudományos-műszaki fejlesztési kétoldalú együttműködési programot írtak alá.

Ez ideig a következő öt éves időszakra alapjában véve egyeztetették a kölcsönös áruszállításokat, és intenzív tárgyalások folynak a népgazdasági tervkoordináció befejezéséről. Több, a tanács 39. ülészaká által meghatározott jelentős együttműködési tervet dolgoztak ki. Igen nagy figyelmet fordítottak a korszerű, nagy teljesítményű gépek és berendezések meghonosítására és gyártásának bővítésére, a kölcsönösen szállítandó termékek műszaki színvonalának és minőségének javítására. Előirányozták számos gép- és berendezéstípus gyártásának és kölcsönös szállításának további növelését, amelynek a szocialista országok részére történő eladását az Egyesült Államok és néhány más tőkés ország mesterségesen korlátozza. Olyan döntés született, hogy a tanács ülészakán megvizsgálják az európai KGST-tagországok Vietnammal, Kubával és Mongóliával való együttműködése elmélyítésének és tökéletesítésének kérdését.

A Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsában végzett munkát megvizsgálva, az ülészak jóváhagyta a végre-

hajtó bizottságának és más KGST-szerveknek a gazdasági értekezleten és a tanács 38. (rendkívüli) ülészakán hozott határozatok következetes teljesítésére irányuló munkáját.

A KGST-tagországok megállapodtak abban, hogy az 1986–1990. évi népgazdasági tervkoordináció befejező szakaszában keresni fogják a gazdasági együttműködés, elsősorban a nemzetközi termelészakosítás és kooperáció fejlesztésének és a kölcsönös árucere-forgalom növelésének rendelkezésre álló termelési kapacitások teljesebb kihasználásából adódó pótlólagos lehetőségeit.

A tanács ülészaka megbízta az ágazati KGST-szerveket, hogy folytasdjanak konzultációkat az ágazati együttműködés továbbfejlesztéséről, ezen belül a termelési kooperációról is, azzal a céllal, hogy elősegítsék a termelés hatékonyságának növelésére és intenzifikálására hozott intézkedések megvalósítását, feltárják a kölcsönös árucere-forgalom növelésének tartalékait, s az elért megállapodásokat megfelelő egyezményekben rögzítsék. Megállapították, hogy eredményesen fejlődnek a tanács kapcsolatai a KGST-n kívüli országokkal.

A JSZSZK kormányával kötött egyezmény alapján folytatódott a tanács és Jugoszlávia gyümölcsöző együttműködése. A megfelelő egyezmények alapján folytatódott a KGST együttműködése Finnországgal, Irakkal, és Mexikóval. Az ülészak jóváhagyta a KGST és a Mozambiki Népi Köztársaság együttműködési egyezményét.

Eredményesen fejlődik az együttműködés a KGST-tagországok és Nicaraguá, illetve az 1983-as együttműködési megállapodásnak megfelelően a KGST, mint szervezet és Nicaragua között. Az ülészak határozottan tiltakozik az ellen, hogy az Egyesült Államok kormánya, minden nemzetközi jogi normát és az államközi kapcsolatok minden alapelvét megsértve, gazdasági blokádot vont Nicaraguára. Az ülészak követeli a szuverén Nicaragua belügyeibe való beavatkozás megszüntetését.

Az ülészakon megerősítést nyert, hogy a KGST-tagországok változatlanul arra törekednek, hogy következetesen elmélyítsék és kibővítsék a fejlődő országokkal való együttműködést, mind két-, mind sokoldalú alapon.

A KGST-tagországok sikraszállnak a szocialista és a fejlett tőkés országok közötti kölcsönösen előnyös, diszkriminációmentes kereskedelmi, gazdasági és műszaki-tudományos kapcsolatok fejlesztéséért. Úgy vélik, hogy ez elősegítheti a nemzetközi gazdasági kapcsolatok egészségesebb fejlődését, továbbá az együttműködést és a biztonságot.

Az ülészak megerősíti a KGST és az EKG közötti kapcsolatfelvétellel vonatkozó javaslatot.

A szocialista közösség következetesen békes kezdeményezésekkel lép fel. Határozottan sikraszáll a világűr militarizálásának megakadályozásáért. A szocialista országok javasolják a fegyverkezési hajza — mindekelőt a nukleáris fegyverkezési verseny — felszámolását, a nukleáris fegyverkezéssel kapcsolatos beszűntetését, a nukleáris fegyverzet azonnali befagyasztását, hogy a továbbiakban el lehessen kezdeni a nukleáris fegyverzet radikális csökkentését, és végső soron teljes felszámolását. A szocialista országok javasolják továbbá a vegyi fegyverek betiltását és felszámolását. Indítványozzák, hogy a Varsói Szerződés és a NATO között egymással szerződést arról, hogy nem alkalmaznak egymás ellen katonai erőt, megőrzik a békés kapcsolatokat, nem növelik, sőt, a jövőben csökkentik katonai kiadásait.

A békét veszélyeztető, a nemzetközi feszültséget kiélező, a normális gazdasági kapcsolatokat aláásó imperialista törekvéseknek elsősorban a szocialista közösség, annak hatalmas gazdasági és védelmi potenciálját vet gátat. A KGST-tagországok erősítik egységüket és együttműködésüket, és a jövőben is mindent megtesznek, ami csak szükségesség lét-érdekeik, műszaki és gazdasági függetlenségük megőrzése céljából.

Az ülészakon kifejezésre jutott az a szilárd meggyőződés, hogy az ülészak által meghatározott intézkedések elősegítik a KGST-tagországok legfelső szintű gazdasági értekezletén hozott határozatok sikeres végrehajtását, a testvéri országok további gazdasági és társadalmi fejlődését, együttműködésük következetes elmélyítését és javítását, a béke és a haladás ügyét.

Az ülészakot az egyetértés, a testvéri barátság és a kölcsönös megértés jellemezte.

Kass János-gyűjtemény Szegeden

Schmidt Andrea felvétele

Az aláírás ünnepélyes pillanata

Számokkal aligha kifejezhető értékét — saját műveit, festmény- és grafikagyűjteményeket, kisplasztikákat, fényképeket, irodalmi levelezéseket, eredeti kéziratokat, dedikált könyvgyűjteményét, animációs filmet, videokazettákat — adományoz szülővárosának, Szegednek, a nemzetközi hírnévű művész, Kass János. Ezzel az állandó gyűjteménnyel Szeged is fősorakozik azon városaink mellé, amelyekben — mint Pécsen, Gyulán, Szentendrén, vagy Zalaegerszegen — már önálló múzeumokban őrzik kiemelkedő jelentőségű képzőművészek életművét.

A kétszeres Munkácsydíjas, érdemes művész grafikus elhatározása tulajdonképpen több évvel ezelőtt született, adományát eredetileg a rekonstruált Hungáriában, a hajdani Kass Szállóban kívánta elhelyezni. A régi épület felújításának ismert nehézségei miatt, addig is, a város tanácsa fölajánlotta a gyűjtemény helyéül a volt Vár utcai gyermekkönyvtár ter-

meit. Ezek felújítása, egyedi belsőépítészeti tervek alapján történő átalakítása után, körülbelül egy hónap múlva nyílik meg a szegedi Kass-gyűjtemény, melynek anyaga már a Móra Ferenc Múzeumban van. A nagy értékű adományról, a Kass-gyűjtemény alapításáról szóló szerződést tegnap, pénteken, a tanácsházán írta alá az adományozó művész, az alapító Szeged városi tanács elnöke, Papp Gyula, és a gyűjteményt majd gondozó múzeum igazgatója, Trogmayer Ottó. Ezt az ünnepélyes alkalmat használta föl Kass János arra is, hogy átadja a város tanácselnökének másik tervének leírását, miszerint a szegedi Tiszaparton, a párhuzamos utcákban, nagyjából az emlékműtől az új hidig, amely a város kulturális-művészeti központot, szabadidő-centrumot lát kialakíthatóknak. A már ezeken a hátsókon is ismert tervbe illeszkedik a Kass-gyűjtemény, a várost, országát gazdagító művészeti-közművelődési érték alapítása-elhelyezése.

Orvosok a békéért

A nukleáris háború megelőzéséért küzdő orvosok nemzetközi mozgalma V. kongresszusa pénteken megkezdte munkáját a Budapesti Kongresszusi Központban. A találkozót — amelynek jelszava „Együttműködés és nem szembemállás!” — első alkalommal rendezik meg szocialista országban. A konferenciára több mint 800 szakember érkezett a világ különböző országaiból. Budapestre érkezett dr. Bruno Kreisky, az Osztrák Köztársaság volt elnöke is.

A négynapos eszmecsere ünnepélyes megnyitó ülésén az elnökségben helyet foglalt Kádár János, az MSZMP főtitkára, ott voltak állami és társadalmi életünk kiemelkedő képviselői, a mozgalom vezető tisztségviselői. A konferenciát Szentágotai János akadémikus, a Nemzetközi Orvosmozgalom és Nukleáris Háború Megelőzéséért (IPPNW) Magyar Nemzeti Bizottságának elnöke nyitotta meg.

Ezután Hollán Zsuzsa akadémikus, az IPPNW alelnöke, a kongresszus elnöke mondott bevezető beszédet. Ezt követően Kádár János, az MSZMP főtitkára, az Elnöki Tanács tagja mondott üdvözlő beszédet: — A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának, országunk társadalmi tényezőinek nevében és a magam részéről tisztelettel köszöntöm a nukleáris háború megelőzéséért küzdő nemzetközi orvosmozgalom V. kongresszusának minden résztvevőjét, s külön Jevgenyij Cszovjet szovjet professzort és Bernard Lown amerikai professzort, a moza-

lom társelnökeit. — Kádár János többek között ezt mondta: — Önök tudják, hogy a Magyar Népköztársaság szocialista ország és a Szovjetunió, a többi szocialista ország közös békekezdeményezéseinek részese. A nukleáris fegyverek betiltásának, a leszerelésnek a hívei vagyunk. Arra törekszünk, hogy az érintett felek biztonsa a fegyverzet legalacsonyabb szintjén valósuljon meg. Bizunk abban, hogy a vitás kérdéseket tárgyalások útján meg lehet oldani. Reméljük, hogy a Genfben folyó különösen fontos szovjet—amerikai tárgyalások is eredményt hoznak. Nagyra értékeljük, hogy a Szovjetunió érdemi megállapodások elérésére törekszik, de tudjuk azt is: a népek számára megnyugtató meggyőzés csak mindkét tárgyaló fél konstruktív közreműködésével érhető el.

— Meggyőződésem, hogy kongresszusuk hozzájárul az enyhülés eredményeinek megőrzéséhez és továbbfejlesztéséhez, a népek közötti kölcsönös megértés erősítéséhez, az egész emberiség jövőjét jelentő béke megvédéséhez és megszilárdításához. Kongresszusunknak, nemese célú mozgalomunknak teljes sikert kívánok — mondotta Kádár János.

A kongresszus plenáris ülésel folytatta munkáját.

* Kádár János, az MSZMP főtitkára pénteken délután baráti beszélgetést folytatott Bruno Kreiskyvel, Ausztria volt kancellárjával a nemzetközi helyzet néhány időszaki kérdéséről.